

572/2
1959

საქართველოს
საბავშვო ჟურნალი

ბავშვები

«ბავშვები» - ბავშვთა ჟურნალი, რომელიც უწყობს მათ განვითარებას და მათთვის საინტერესო მასალებს უზრუნველყოფს.»

№ 11 საბავშვო ჟურნალი «ბავშვები»-ს რედაქციის მიერ გამოცემული საბავშვო ჟურნალი
საბავშვო
1959

ეს ამბავი კარგა ხნის წინთან მოხდა. მაშინ წითელი არმია თვითგარდაცემების გენერალს ერანგელს ებრძოდა.

გათენებისას სოფელ ბელოზორკაში ყუბანის რეზერვითი დივიზია იყო, რომელიც კუბანში მინები ჩაიშვებდა. ზღაპრულ ყუბანში მიიქცა. ატყდა ალაქაოთი, მტარები თავუდლოდგეგმით გაბრუნდნენ, ცხენებს კახაგენდნენ.—ტყვიანობის სახიფათოებს უბამდნენ. ხალხი კი მიეშურებოდა ყანებში დასამალად.

იაკიმმა მამასთან ერთად ქობიდან გამოსვლა ვერც კი მოასწრო, რომ ეზოში ცხენი შემოაქვნიდა ვრანგელულმა და გამშავებით დაუტყვირა:

— შეგბათ ცხენები!
— რას ბრბანებთ, სული აღარ უდგათ,—მოიმიზეხა მამამ, მაგრამ ვრანგელულმა სიტყვა არ დაამთავრებინა და ამოღებულ იმხალი ცხვირწინ დაუტრიალა.

რადღაც იხამდა მამა, შეუღდა ცხენების შეგმის, თან იაკიმს დაროვა:

— არ იტრო! ახლავე ხუტორში* გაიქცეო მამიდაშენთან. ნუ გეშინია...—და

ქ უ ლ ი

ხუტორით დაეყოლა:—მაღელ მოკბურუნდები!

იაკიმმა მოკბურუნდები, რაც ძალი და ღონე პეონდა; მხესუზორებს ჩურბინი, სიმინდის ყანები გადაიარა. მაღელ მინდოსაც მიადევს...

მაგრამ ვიღაც სიმინდებიდან გავიდოდა, წინდახედულმა ბიჭმა ჯერ თავი გაჰყო და არემარე მოათვლიდგრა.

მინდორში სიწურაზე იყო შორის კუხიანი გორაკი მოჩანდა. მის გადაღმა

* ხუტორი—სოფელი სოფელი.

სიამაღლა

4. 24.6.1936

შეგ მინა და შეგ კარგო, შუგე, მის შემოვლით! შენს მოვლიდან კავშირებზე, დროსას არსებს სილა.

ოქტომბრის შეგ ცხვე ბრწინანებს, სხაგებს აფრქვეს ველებს და დროსები შექმნისა მოაქვთ ოქტომბრულებს.

— აბა, ერთი, ორი, სწრაფად! მოედანზე კელით!—

მოედანისკენ გაემართა ხნი ოქტომბრული.

— აბა, ერთი, ორი, ხამი!...—
შურობი ნობიავებს, სისხრული დროსხელით მოაქვთ კავშირებს.

შეგ იცინის, შეგ ბრიალებს და მის შუქში მინანს დის გუშაობაზე მოყრილად აღლისწყრა დროსა.

გაუზუნუნა. კუხიანი გორაკიდან ორჯერ იტყვა თოფმა. იაკიმს ისევ სიმინდის ყანაში შეკოცდა და გაიტროუნა...

უცხად ხრამიდან მხედარი ამოიჭრა და სიმინდის ყანისკენ გამოქულდა. ბი-

ჭუნამ გაქცევა დააპირა, მაგრამ მხედრის ქულზე წითელი ზოლი შენიშნა და შეხერხდა მხედარს კოტადა აელდა ყანამდე, რომ კუხიან გორაკზე ისევ ატყდა ბთქანუთი. ცხენი და მხედარი მოკვლილივით დაეცნენ ძირს. დაჭრილმა თავი მიწას მიიკარა და აეცხენდა.

— რა გტყვივა!—მივარდა იაკიმს მხედარს; თვითონაც ასე შექმითვინა დედა ავადმყოფობაში.

— ვინ ხარ?—თავი ასწრა დაჭრილმა.

— იაკიმს ლეხელი ვარ, ბელოზორკელი.

— ჩემო კარგო ბიჭუნავ... ბელოზორკელი ხარ? ჩქარა, ვე კარტული გადაგდებ, ჩემი ქული დახბურავ... ახლა ბელოზორკაში გაიქცეო, ქული უფროს მეთარს გადატეო შენაში...

— ბელოზორკაში ვრანგელულები არიანი!—შეახსენა ბიჭმა.

— აღარ არიანი იქ ჩვენებია უკვე... ჩქარა გაიქცეო, ბიჭიკო!—და დაჭრილი ისევ მიწაზე დაეცა.

იაკიმს ისევ გარბოდა, თითქოს მივინევირ წაღირი მისდევსო. სიმინდის ღეროები სახენი ურტყამდა, გამამარი მხესუშირია ღოლყებსა და ხელებს უკარგავდა... მაღელ ბელოზორკის ბოსტან-ბაღებშიც გაბრუნდა.

წითელარმიელებმა ერთმანეთს გადახედეს. შემდეგ იაკიმი ალუბლას ხეებქვეშ ტყვიამფრქვევის საზიდარში ჩასვეს. ოთხი წაბლა ცხენი გრიგალივით მოსწყდა ადგილს და მალე ერთ მოედანზე გაჩერდა. ბიჭი სხარტად ჩამოხტა და ფეხდაფეხ მიჰყვა თავის გამცილებელს.

— თქვენ გეახლათ, ამხანაგო ბრიგადის მეთაურო!— მოახსენა წითელარმიელმა და იაკიმზე მიუთითა.

მხარბეჭიანმა ვაჟაკმა, ჩიბუხს რომ სწევდა, თავი დაანება რუკას და იაკიმს მიუბრუნდა:

— რა გინდა, ბიჭუნავ?

იაკიმი შეფიქრიანდა: „მართლა ეს კია უფროსი მეთაური? არც რვეოლვერი ჰკილია, არც ვარსკვლავი უკეთია, თანაც პირში ჩიბუხი გაურტყვია არხეინალ, თითქოს ომი არ იყოს“...

— მართლთა თქვენა ხართ მეთაური?— ჰკითხა მან.

— აქ მე ვარ უფროსი!— მტკიცედ მიუგო მეთაურმა.

მაშინ იაკიმი სხაპასუბოთ მოუყვა კუზიანი გორაკისა და დაქრილი მხედრის ამბავს. მერე ქული მოიხადა და გადასცა. მეთაურმა სწრაფად მოსინჯა ქული, თითქოს ხელგებსა სწვავსო; მისი სარჩულიდან ბარათი ამოაძრო და ორჯერ ჩიქითხა.

— ოჰ, ბიჭუნავ, რა მნიშვნელოვანი ამბავი გვამცნე!— თქვა მეთაურმა და მაგიდაზე დაწყობილ ტელეფონებს მივარდა. ხან ერთში, ხან მეორეში, ხან მესამეში ჩასძახოდა, განკარგულებას იძლეოდა.

იაკიმს კარგად დაამახსოვრდა მისი სიტყვები: „დაუყოვნებლივ გავზავნეთ სანიტრები დაქრილ მხედართან სიმინდის ყანაში. კუზიან გორაკზე მოსპეთ ჩასაფრებულნი მტრის საცეცხლე წერტი, ყველა შეიპყროთ!“ მერე იაკიმს მიუბრუნდა, თავი გადაუწია და აკოცა.

— რა გქვია, ბიჭიკო?

— იაკიმკა.

— შეჩერდი! სად მირბიხარ?
მაღალმა წითელარმიელმა, რომელსაც ბულიონელის ქული ეხურა, გზა გადაუღობა ბიჭს. მოშორებით მეორეც იდგა. იაკიმმა შეამოწმა, წითელი ვარსკვლავები თუ უკეთიათო ქულზე, და გაბედულად უთხრა:

— შტაბში წამიყვანეთ, უფროს მეთაურთან!

სამოცდათი წელი შეუსრულდა ჩვენს სასიქადულო სახალხო ჰოეტს
იოსებ გრიშაშვილს, რომლის იუბილე აღნიშნა ქართველმა ხალხმა.
იცოცხლეთ დიდხანს, სუფთარელო ჰოეტო! კიდევ მრავალ ასულ
ნაწარმოებს მოელიან ნორჩი პეითხველები თქვენგან.

რას არ იცი, ჰკითხე სხვას!

გამაბრაზა გუშინ ცირამ,
სულ არ იცის შესვენება,
კითხულობს და შიგ ბევრი რამ
გაუგებრად ეჩვენება.

ამოიწერს სიტყვებს ნუსხად
განა ერთსა, ათს და ასსა?
ვეუბნები: რასა სწუხარ,
რაც არ გესმის, ჰკითხე სხვასა.

აი, ახლაც სასაუბროს
ვერ აუბა სიტყვის კიდო...
— რაც არ გესმის, ჰკითხე უფროსს,
აქ რა არის სათაკიდო?

სწავდამ ბევრი გამოზარდა,
რა დააშრობს სიბრძნის ზღვასა?
ამდენი ხნის კაცი ვარ და
რაც არ მესმის, ვკითხავ სხვასა!

ი. გრიშაშვილი

— რითი დაგაჯილდოოთ, ასეთი დი-
დი სამსახური რომ გავგიწიე? მოვიფიქ-
რე! აჰა, სასოვრად ატარე ეს ქული.
ამის წყალობით ხვალ გამარჯვება ჩვენ
დავერჩება.—მან დაჭრილი მხედრის ქუ-
ლი იაკიმს დაახურა, ხელი ჩამოართვა
და უთხრა:

— აბა, დიდ მადლობას გიხდი!

— მეც გმადლობოთ!—მიუგო იაკიმმა
და შინისაკენ მოუსვა.

იქაც კარგი ამბავი დახვდა: მამა ვრან-
გლელეებს დასხლეთოდა და ის-ის იყო

დამტკვრული საზიდრიდან გაოფლიანე-
ბულ ცხენებს ხსნიდა.

— მაშოლო, შეხედე!—შესძახა ბიჭუ-
ნამ და თავისი წითელზოლიანი ქული
დაანახვა.

იაკიმი და მხედარი ერთმანეთს აღარ-
სად შეხვედრიან. მაგრამ დღემდე უფრ-
თხილდებიან თავიანთ სახსოვარს, იაკი-
მი—მებრძოლის ქულს და მხედარი კი—
იაკიმის პატარა კარტუსს.

უკრაინულიდან თარგმნა
ელ. სიხაშვილმა

რ თ ვ ე ლ ი

2. კახია

შეგზარა სიფუთლე
 მქონანსა და თელიანს,
 რა ხანია სოფლებში
 ხვადიანი რთუღია.
 მერე რა ჯენსები,
 მოსაჯალი როგორი!
 ხსვერ კადაბჯობა
 ზღაპარსა და მოკონილს.
 იცინიან მტყვერები
 ჭარეისფერი თვალებით,
 დაკრეფას ვერ ასწრებენ
 კოლმეურნე ქალები.
 დატვირთული ვაზები
 შევლან თხოვენი დარცხვენით,—

ზიონერებს უსიამენ
 ღალისფერი მარცვლები.
 მიეზმარნენ უუროსებს
 წყენი ზიონერები,
 ბირიყენ ჯენასში
 წითელ-ყითელ ფერებით.
 სოფლო თქტომბრელები
 საკრეფად არ ვაუწყეს,
 ცრემლიანი თვალებით
 მიატოვეს კაკლის ქვეშ.
 —ჩვენც წაგაღითო საკრეფად,
 ასე უთქვამთ ზაწიებს,
 როცა ზიონერებმა
 ენახისკენ გასწიეს.

ნახატო პლ. ბინძოლაძის

თქტომბრელები ვაკუფები
 ხელში დიდი კალაოთი
 იქტირიან ვენასში,
 მზე დიმილით დახათის.
 მკარიფი დგანან ვაზები,
 გამრევე სტუმრებს ელიან;
 ბბა, ბერი, ბერი,
 რთუღია და რთუღია.
 ბბა, სქარა, სქარათ,
 გოგო ცვარეულაო,
 ზარმაცების საქმეა
 მუშაობა ნეღაო.
 ტრიალებენ ენასში
 წითელ-ყითელ ფერებით
 ხორჩი თქტომბრელები,
 ღალი ზიონერები.
 გაბერეფა ვაზები,
 რთუღია და როგორი!
 შურმით საესე ზირამდე
 გოდორს მისდგეს გოდორი.

ნებლი

ლ. პალაქოჩი

ქარი დასძახოდა ხეებს:—შრრ, შრრ!
— ბახ! ბახ! ბახ!—ცვიოდა მწვანე
ზღარბებივით ნაყოფი უზარმაზარი ხიდან
და გამსყდარი მუცლიდან კრიალა ყავის-
ფერი წაბლი აქუცტა თვალს.

— ვინ წინა და ვინ უკანა!—ერთმანეთს
ასწრებდნენ ძმები ეზოში ჩასვლას. ოთა-
რი დაინახავდა თუ არა, წაბლი ჩამო-
ვარდაო, გაწვებოდა და ძმებს სიცი-
ლით ხელიდან აცლიდა. ახლა კიდევ მო-
ადგენდა ტყაპანს წაბლი და ირაკლიც,
თითქოს ხიდან ჩამოჰყვაო, წამსვე იქვე
გაჩნდებოდა. არც ვახტანგი რჩებულა
უკან. გორაობდნენ ბიჭები ბალახში. და
წაბლიც კარგა ბლომად დააგროვეს.

ასე მიდიოდა დღეები. მზე და ბიჭე-
ბი ერთად აქუცტდნენ თვალებს. ბახ, და
ბახ!—ისმოდა ჩამოვარდნილი წაბლის ხმა.

ძია კოტე ჯერ ყურადღებას არ აქ-
ცევდა ბიჭების ორომტრიალს, მაგრამ
ბოლოს თქვა:

— ეე, მშობილო, ეგ ხელს არ მოგვ-
ცემს; წინ დიდი ზამთარი გვიდგევს. თოვლის
რომ დასდებს, ცუცხლი და ხმელი ხილი
გაგიტკებათ, შემწვარ და მოხარშულ
წაბლზეც არ იტყვი თ უარს. აბა, მაშინ
რალა მოგართვათ!

ჰოდა, ძია კოტემ ქოკი მოიმარჯვა,
დაბერტყა ხე, ბიჭების ნადიცი მოიშველია
და წაბლი დაარჩევინა. შემდეგ მათ ჩუმად
ერთი დიდი, მამაპაპური სკივრი აავსო
და საფულდაფულოდ კასრები ააფარა.

— ზამთრამდე წაბლი ვერ უნდა ვკა-
მოთ?—ბუზლუნებდა ოთარი.

— რას იზამ, არ შეიძლებაო,—ყასი-

დად თქვა ირაკიმ და დაზვერვაზე წა-
ვიდა. ხან სხვენზე ავიდა, ხან ბელელში
შეჰყო თავი. ბოლოს სკივრში ჩაიჭყიტა
და თვალები გაუბრწყინდა...

ვაიმე?! ეს ხომ ქურდობაა?—ერთი კი
დაიხია უკან, მაგრამ იმწამსვე თავი და-
იმშვიდა:—ჩვენთვის არ შეინახა? სულ
ერთი არაა, ახლა შევკვამთ თუ ზამთარ-
ში? ბიჭმა სკივრის მძიმე თავი რის ვაი-
ვაგლახით ასწია, კედელს მიაყრდნო. მე-
რე ათივე თითი აურიდა წაბლში. ისინიც
აჩხრიალდნენ და, თითქოს ირაკლის გაურ-
ბიანო, ერთმანეთზე გადაცურდნენ.

ირაკლი და წაბლი ააჩრიალა.
ვახტანგმა და ოთარმა დაღმართი სი-
ბილით ჩაიარეს. უკან რომ დაბრუნდნენ,
კოკა აივანზე შედგეს და გასამრჯელოს
მისაღებად ძმას მიუსხდნენ აქეთ-იქიდან.

— აი, იცოდეთ: ერთი კოკა წყალი
ოთხ-ოთხი წაბლია. ერთი კონა ბალახი—
სამ-სამი. ერთი ტვირთი შეშა და ფიჩ-
ხი—ხუთ-ხუთი. ყაბუღსა ხართ?

— ჩვენ კი თანახმა ვართ, მაგრამ შენ
ვინ მოგცემს ამდენს?

— იცის ხემ, ვის მისცეს წაბლი!—
ამაყად თქვა ირაკლიმ და ძმებს თითო-
თითო კიდევ დაუმატა.

ერთ დღეს ძია კოტე თოკს ეძებდა.
შემთხვევით სკივრის ახლილ თავს მოჭ-
კრა თვალი და შიგ ჩაიხედა. ეცოტავა.
ეჭვი არ იყო, სკივრს მადიანი სტუმარი
გასჩენოდა.

ირაკლის როცა მოაგონდა, სკივრი
ღია დავტოვეო, აივანზე გაფარდა. სკივრს
თავი უკვე ეხურა და ზედ ერთი კასრიც
ელდა.

ღილით ირაკლი ძმებს დაადგა თავზე:
— ბიჭებო, წაბლი მართლა გიყვართ?

— ეგ რა საკითხავია, — უპასუხეს
ძმებმა.

— მაშ გეტყვით, სად არის შენახუ-
ლი, მხოლოდ ერთი პირობით: აქამდე
მე გიზიდავდით. ახლა თქვენ მომიტანეთ.

— სამაგიეროდ, შენს მაგივრადაც
ვშველოდით დიდედას და ძიას.

— მეც ვიმუშავებ,—დარცხენით
თქვა ირაკლიმ და ბიჭებს გაუძღვა.

ოთარმა და ვახტანგმა ძლიერს ახადეს
სკივრს თავი. ირაკლი ჯერ განზე იდგა.
მერე გულმა აღარ მოუთმინა და ის იყო,
ძმებთან ერთად წაბლის ამოსაღებად წე-
ლაამდე გადაეკიდა, რომ ძია კოტემ აივ-
ნის კარი შეაღო და ჰაერში ასაფხავებულ
ექვს შიშველ ფეხს კანკებში სწვდა!

ირაკლიმ უბე ამოივსო და წავიდა.
„კი მაგრამ საიდან გაქვს ამდენიო, არ
მეტყვიან“?—გაიფიქრა და მომავალ ძმებს
მოაჭკრა თუ არა თვალი, მყისვე ხის ძირას
გაჩნდა, თან ბალახებში ჩიჩქნა დაიწყო.

— სად იყო ამდენი წაბლი?—ჭკითხეს
ძმებმა და უბე მოუსინჯეს. ირაკლიმ
მხოლოდ თითით უჩვენა,—ხის ძირშიო.

ამ დროს დიდდა გადმოდგა აივანზე
და ირაკლის გადასძახა:—კოკით წყალი
ამომიტანეო.

— წადით, დიდედას წყალი ამოუტა-
ნეთ და... მოგცემთ!—მიუბრუნდა ძმებს

ნახატი გ. თოთიკაძისა

შაშვი

ქ. ლომია

ნუცას, კუჩირს, ასიდას
უყვართ თოვლში ნაგარდი.
ამ სამიდან არც ერთი
ჯერ სკოლაში არ დადის.

აი, ახლაც თამაში
წამოიწყეს თუ არა,
ერთმა შაშვმა მაღალ ხეს
ფრენით შემოუარა.

შაშვი იქნებ დაიბნა,
იქნებ ფრენამ დალაა;
რადგან მოულოდნელად
მაგთულს ფრთა მიახალა.

ნახატები მ. თოთიბაძისა

ერთი შეიფრთხილა,
ალბათ იგრძნო ტკივილი,
შემდეგ თოვლში ჩაგარდა
ხიდან მოწყვეტილივით.

ეს შენიშნა ასიდამ,
თანატოლებს გასძახა:
— შავი შაშვი დაშავდა,
შველა უნდა მას ახლა!—

შაშვთან გაჩნდნენ ბავშვები,
ფრთხილად მიუახლოვდნენ,
ტუბილი სიტყვით მიმართეს
ისე, როგორც ახლობელს:

— თვალი გახსენ, ჩიტუნა,
შე საბრალო ჩიტუნა!
— ალბათ თოვლმა გათოშა,
ასე რად გაიტრუნა?!

დახეთ, ოდნავ შეირბა,
მიშველეთო, გვანიშნებს...—
შეიყვანეს ოთახში,
დააწვინეს ბალიშზე.

ფრთამოტეხილ ავადმყოფს
უმზერს სამი პატარა,
სდუმან, თითქოს შაშვის წინ
ყარაულში დამდგარან.

— რა გიშველოთ, საბრალოვ,
ვაპ, თუ ველარ გადარჩი!
მამა სამსახურშია,
ლედა არის ბაზარში.—

აქ ასიდამ აიღო
მილი ტელეფონისა:
— დახმარება სასწრაფოდ!
შემიერთეთ სასწრაფოდ!
და მილაკში მოისმა:

—გისმენთ, გისმენთ! რა მოხდა?
—დაჭრილი გვეყავს, ბიძიავ,
მოგვეხმარეთ როგორმე,
შველა თუ შეგიძლიათ!

— რომელია, რომელი!
თქვენი სახლის ნომერი? —

ნომერი რომ არ იცის?
ბავშვი ერთ ხანს გარინდლა,
შემდეგ მამა ახსენა
სახელით და გვარითა.

ერთი წუთი გავიდა,
ორი წუთი გავიდა...
უცებ ფართოდ გაიღო
ალაყაფის კარი და

თეთრი ავტო მოადგა
ეზოს, თოვლით მოფენილს,
კარზეც, ფარზეც ესატა
ჯვრები ყაყაჩოსფერი...

პა, გაიღო კარი და —
შინ. ექიმი შემოდის;
ტანზე თეთრი ხალათით,
ხელში მომცრო ჩემოდნით.

მას მეორეც შემოჰყვა,
ისიც თეთრად ჩაცმული.
ამ დროს კიბეს მოადგა
დედა თავზარდასხმული:

— ეს მანქანა ვინ იხმრ,
ვაი, რად ვარ ცოცხალი! —
შინ შესულმა სურათი
ნახა გასაოცარი:

დგას ექიმი, იცინის,
სანიტარიც იცინის,
ოღონდ სამი პატარა
განაბულა სირცხვილით!..

ათბაზურიდან თარგნა
შ. აკობიანი

განსაკჳირი

შ. აკობია

გივი ყვირის: — ჰაი, დედა,
ჰაი, მამა, შველა მინდა,
ლეკვმა ყეფა ვამიბედა,
აგერ იხვი წამეკიდა.
მომესიენ უმიბეზოდ
აქეთ კრუნო, იქით ძაღლი,
თუ მათია მთელი ეზო,
სხვაგან დავდგათ
ჩვენი სახლი!

პრეკვინილი

1. მარხმა

კაცო დედა გაუბარა, მონეტრა მამიდა, გადააჯდა ველსიბეს და ეზოიან გავიდა.

გათამაგა, რომ ტუნაში არ უშვებდა შშობელი, ცხვირწინ აეტოს ჩაუტრიადა, შიშით შერთა შოფერი.

ძიამ სატე შებარუნა, შეპერა მანქანა, ყმაწვილს შწერიაღე გადახედა, თავი გადააქანა.

უღარედა მიაღრუნდა ველსიბეს ბიჭუნა, ავტო მიხუტეს შხარი გაპკრა, ჩაუტრიადა გიფერა.

დაპროუნდა

ავტო შერა ნება-ნება გამწოვია ეზოიან, დაიფუტა, მაგრამ კაკოს არაფერი ესმოდა.

ბიჭი შერა დაეჯება, შავ ნაშვია სუდიანს. ძალმა ღრწით შემოსედა, ღამის შემოუტრია.

შერთა კაცო, აღარ ჰქონდა აქ ველიოს იმელი, გადაქანდა, გაიშვებდა თვის ველსიბეგით.

აგვა... მაგრამ მამიდასთან გაამოქნა არ უნდა! შუბლზე კოპოთ, შერცხვენილი ისე სახლში დაბრუნდა.

2. სარაივილი

ქეთი იყავი. ხალხოზე დაგბრუნდები და ძუტუს მოგაწოვებ, — თობრა დედა სელაპში თავის შვილს ბიბის, თვითონ ზღვის ტალღებში გადაეშვა და სახადიროდ გვეშურა.

სულ ათი დღეა, რაც პაწია ბიბი გაჩნდა. მის მარტო დედაცო უყვარს. რომ შედელის, ზედ მიეტანებოდა და არასოდეს მოშორდებოდა გვერდიდან. მაგრამ დედა მის ბიბისთან ერთად მზეც უყვარს, ზღვის ტალღებში ნაფარდიც, პატარა თევზებზე ნადირობაც. ეს უწინულებიც უყვარს, ისე უხვად რომ მიმოხუნულან ზღვის ზედაპირზე და მშის სხივებზე ათსფრიად ელავენ.

ბიბის დედას ძალიან მაგარი და ფართო უწინული ჰქონდა არჩეული ბინა. ამ უწინული ნებავირობა ბიბი: ხან ერთ გვერდს მოუშვებდა ვახუტელის მუტს და ხან მჭირებს. ბოლოს ზურგი მაუფიცხა, გაინახა, ტალღების ნანახში ჩაეჭინა.

უცხად უწინული ხმაურმა გამოაღვიძა. რაღაც სავანელი ურჩხული მოცურავდა მის

ყენ. იქიდან ირფეხა ცხოველი გაღმობა, ბიბი ფრთხილად აიყვანა და ამახანავს გადაულაპარაკა:

— აი, თურმე რა ყოფილა ეს შავი ლაქი, გვიდან რომ შევიმწინოთ. პატარა ხელაპია, წამოვიცვანო? ვიდრე ჩვენი გვიმ ლენინგრადაში მავა, კიდრე წამოიზრდება. მერე მოსკოვის ზოიანარს გაუფხვანოთ ხატურად.

მეზღვარებმა ბიბი ნავში სახვეს, ნინებეი მოიპარჯებს და ყინულებს შორის ოსტატურად გასცურებს. ბიბი უწინოდ იწვა ნავის ძირზე, შიშისაგან გული უაწკარულებდა.

აი გვიცი: დიდი ვეშაბეჭტიდან მანქანების გუფუნო რომ მოესმა, პაწია ცხოველი მთლიად ცახცახა აიგანა. ნავი აწვებით აწწწებს გემანზე. იმ მეზღვარს მთელი

ნახატები 2. ურსისხევისა

გვიპავი შემოეტვია ვარს. — ვანი! — დასტყვიდა ერთმა, მეზღვარებს წრე გააკეთებინა და შუგულში ბიბი დასვა.

ბიბი დაფეთებული თვალებით შეტურებდა შემოჯარულ მეზღვარებს. ისინი კი აღვსილით დასტყვიანდნენ და დაიპაროდნენ.

— ვასიოუ, წიად, დედა ფრისიას რძე გამოართვი, დავაღვენიოთ, — დაავალეს უველაზე უმცროს მეზღვარს.

მაღე ბიბის წინ ლამაზებით რძე გაჩნდა. ბიბის რძის სუნე ეცა ცხვირში, მოაგონდა დედა და ცრემლები წამოცვიდა. შერთონენ მეზღვარები, გული აუზღადაო, მერე ერთმანეთს გადახედეს და თქვეს:

— უკან წავიყვანოთ, ცოლია! პატარაა! დახე, რაგორ ტრის, დახე!

ნახევარი საათის შემდეგ ბიბი იმავე უწინულზე იჯდა და ეს უწინური თევადახალი უბამოგნო სიზმარი ეცნო.

ზღაპარი მებაღურის ვაჟიშვილისა

აბა, სცადე

ნ. ანთაძე

ნახატები ი. არაქიანიძისა

ქართული ცეკვა

მიდინართ ტყეში და ხედავთ, რომ ხმელი ფეხვი გდია. აიღეთ, შეათვალერეთ, რას მოგაგონებთ? თათებგაფარჩხულ გველეშაპს, ზღაპრებში რომ გაგიგონიათ და მზეთუნახავებს იტაცებხ. ხომ გინდათ, მას მართლაც გველეშაპის თავი ჰქონდეს, დაკუსული თვალები და ცეცხლივით წითელი ენა? ჰოდა, მონახეთ ხებუერას ნაყოფი—ეს თავი იყოს, მისივე შავი თესლი—თვალეზად ჩაუსვით, ახლა პირი დააღებინეთ და ენად წითელი ყვავილის ფურცელი გაუკეთეთ. თათი აკლია? წვრილი, ხმელი ტოტი მონახეთ, რომელიც გველეშაპის გამოწვდილ თათს მიავავს, და ისიც ზედ მიაწებეთ. აი, გველეშაპიც მზადაა.

ახლა კი გინდათ, რომ მოტაცებული მზის ასულიც იქვე ჰყავდეს! როგორ გააკეთოთ? წვრილი ჩხირები ერთმანეთს მიაწებეთ, ეს მზის ასულის ტანი იქნება, პირისახისათვის ქოთანას ხმელი ნაყოფი გამოგადგებათ. მერე მზესუმზირის ფურცლების კაბა ჩააცვით. მზესუმზირას მზე უყვარს და ფერიც მისი დაჰკრავს. მზეთუნახავი გველეშაპის ზურგზე დაბრძანეთ და აბა, „ზღაპარი მზის ასულის და გველაშაპისა“ მზად გახლავთ უკვე.

თუ მოიწადინებთ, ბევრ, ბევრ სათამაშოს გააკეთებთ, ბევრ ზღაპრებსაც შეადგენთ,—ტყეში საამისო მახლას უხვად ნახავთ: რკოს, წიწვნარის გირჩებს, ხმელ ქერქსა და ფერად ყვავილებს.

გველეშაპი და მზეთუნახავი

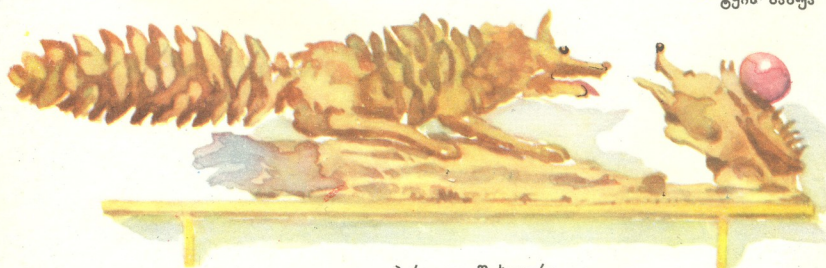
მეკიანურე

ღრუტუნები

ტყის ბაბუა

პირველი შეხვედრა

ტანტუკას ლურჯა

1. მამალი

ლურჯა შვიკ და თათლიან
პროფესორი ახალგაზრდას,
ისმს ზღაღღა, ჯანჯანა
ტანტუკას წყნარად პატივს:

— მამო, რომ ზღაღღა გაიხიბო,
შენს პატივად რჩება!
შენს პატივად რჩება!
შენს პატივად რჩება!

მა ტანტუკას არ იტყვას
ხედავით და სხვა ტყუილად
ტანტუკას წყნარად თანა
და რადიკალიზაციას.

მეტიც, რომა ზღაღღა
შეუკანონო მუშაობას,
მეტიც, რომა ზღაღღა
შეუკანონო მუშაობას,
მეტიც, რომა ზღაღღა
შეუკანონო მუშაობას.

პოეზიული და მხატვრული
მეტიც, რომა ზღაღღა
შეუკანონო მუშაობას.

ნამალი

ს. სპაპალია

აეღო გახდა პაპა თედო,
ხშირად ხუტავს თვალებს,
სიციტ მისი, თავი სტყვივა,
გულიც უცანთად გუტს.

მოუყვანს გემში და
გემშია კი ღინჯად
პაპა თედო გულმოდინველ
ღინჯის, ღინჯის სინჯა.

— პაპა გაციკვებულა! —
პოლოს უხიზა მამას:
— ოფლო მზიდღის, დაღუნიწავ
მზოლოდ ორ თავ წამალს:

ერთი არის დასაღვი,
რომ მოურჩეს ყლოი,
მეორე კი — მალამოა,
ტანის დასაზღვი.

— მე გამიში აფთიაქში —
შეგვხვეწე მამას,
ნება დამორო, გაეცეცი
წამლის მოსატხანად.

აფთიაქი არ შენახა
მე ჯერ ამის შეტად:
წამლით სასვე შუშები დგას
მწკრივად, ზოგი კენტად:

წამლის შუშებს თავზე მზურავთ
ფარფლიანი ქული,
ზედ რეცეპტი უფრიადებს
გრძელო, როგორც კული.

ახლოს მიველო ერთ სარკმელთან
წამლის დასაცვითად:
და წამალი ფარმაცევტმა
სწრაფად გამიკეთა.

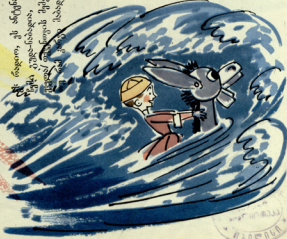
გამოვედი, სულ მახსოვდა:
— შეილო, მღეფ მოდი! —
დაეუღლიეთ ხელად პაპას
მყერი მალამოთი:

თან წამალი ვესვით კოვზით,
ოფლოც მოიღინა,
მორჩა პაპა, მაკოცა და
მშვიდად დაიძინა.

დაეუღლიეთ ხელად პაპას,
ოფლოც მოიღინა,
მორჩა პაპა, მაკოცა და
მშვიდად დაიძინა.

მე რადიო, ეს ანტენა
შეგა კულა-ჩახაღია,
მეტიც, რომა ზღაღღა
შეუკანონო მუშაობას,
მეტიც, რომა ზღაღღა
შეუკანონო მუშაობას.

მსტატი

მ. პოლომან
ნანი პირველ გლობოგონზე
პლასტიკის ბატებს,
აფრადებს, აკოსტაფებს,
სილამბებს მატებს.

მეტივედუ გამოქრება,
დასეა ფრის შორიშით,
ავიბინ უღაშებით,
მეტრინი კოსტით.

ძია სანდო შეზოვიდა
ლია პარში ზეშით,
ცრეოლენ მეტივე
ღანდაზ ზეშე.

შევა-ცრეოთ იგვა პარინ,
შევა-ცრეოთ მცვა.
იონიღე უბინა: აზოთ ნანი,
გამომიჭეშე შეტა:

ნანომ ცრეად გაბანდა,
გაიოლნა ერთი.
„ძია სანდო, პლასტიკინი
არ შევლდა შენთვის“.

სულსრაფი

მ. პალკაშვილი

აბოქრედა თათარს,
აბოქრედა თათარს,
ხად იყუ და ხად არა
გარდა მიჭი მატარს.

ათით ჩაჭურე ქვაში და
აღრიალდა ზამთრად.

ფერად

გურკაგ

2 კახია

ღიხიყო და ნაფლა შედა ვრად აბმო-
შენ. ხანდან მსუბე მოხდა: განა თქვენ კი არ
მოხრე არ ვარ. მეტიოპობა და მსუბე განა ვრ-
ად დღეს ღიხიყო მან მარტო დარინ, მო-
წინა, მღანა მიიწინა. ზედა მუნინა ეს და
უბინა:

— თამაშე შელო, აი, ველოფუღბინ
თამაშე, ვითომ მე ნაფლა ვარ...—და ბეხივე
წეაფლა, ზედა ვი არა, ნაფლა დაბაქაშო.
ღიხიყოფ გურთო, ისე გურთო, რამ პოღის
თქვა:

— ნათი, მოდი, ბებინ მურანა მოვბარო!
— რაო? ეს რიგოთ შეიძლება!
— გუნს თუა შეიძლება, დღეს არ შეი-
ძლება! — უბინა ღიხიყომ და უნა მიიხედა.
ბებინ გულთანდ იფინოდა და თან უწედა.

ფილ

— იყო, თამი, ჩა ვინბრა?
ფიხი ჯად ვაიხლა.

მიგახბურე წალო,
ვაიხლა თვლი!
2. კახია

ფერადი

კამოცანები

(მესხეთი გავილით)
ზე რა იქნება მისთანა,
უმიწოდ გაიზრდებოდეს,
არ უნდა შენი შელობა,
არც მოჩუფე მოუნდებოდეს,
შვიდ წელსწამში ერთელა
ფსიგვან შეიკეოდეს!
2. კახია

ვახანია, ჩოვინე მხარი,
მტენფეო ვახანია.

ვატინა და კოდანი,
გნებელკახეა, კუზანი.
2. კახია

სიყარი
მ. ჩხიპა
— ეს ცოცარი ჩემა!
— არა, ჩემია! — ჩემობდენ მოცა-
ციყარი კი დიდიან შევიდა, დეი-
დაჩანს თუე არ ქინდა.

ღებუ და ბეტი

(მესხეთი გავილით)
ღებუ და ბეტი მანდა,
მანდინა მანდა მუტი,
ჩინ დიდი მებეჭრა
— ზელო დიდი, ზელო მხობი,
მეტიოპობა ვედა
— მუტი ზელო ვე რად მანდა,
— მუტი ზელო არ შევიდა,
კოცკოცობათ ვეშედა,
— მუტი ზელო არ შევიდა,
მეტიოპობა ვეშედა,
— მუტი ზელო არ შევიდა,
წიგვლობათ ვეშედა,
საქეშელობათ ვეშედა!
2. კახია

დავაპიფყა?
მ. კახია
გია ვეს ბებინა
— რა ვეპიფყა, ნანა?
თუე ზებობ რამ ხინდავ,
დაბაქაშობა განა.

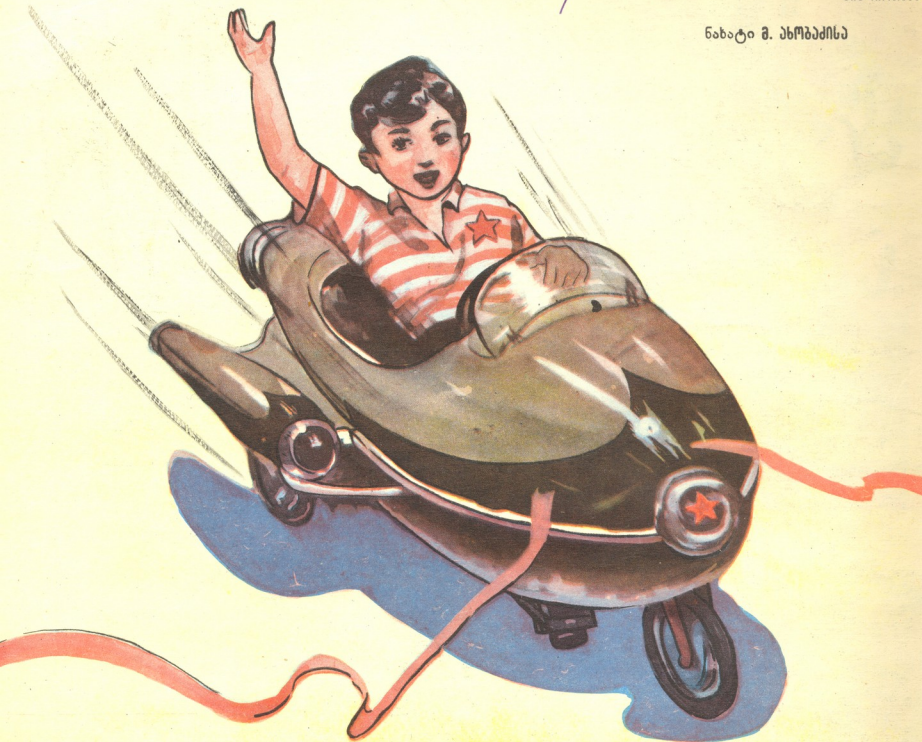
ნახატები მ. კოჩინიძის

6-96/268

ნახატი მ. ანოპაძისა

ოქტომბრელებო, თუ გინდათ, თავი ადაროთ ვაჟკაცებს,
სწორტს დაეუფლეთ! ვარჯიში სსეულს აწრობს და ავაჟებს!

ყდის მხატვრობა გეოთენის პლ. ბანძლექს

რედაქტორი იოსებ ნონეშვილი. სარედაქციო კოლეგია: ი. გრაიშაშვილი, ქ. გოგიაშვილი, შაყვალა შრეგელიშვილი (რედაქტორის მოადგილე), ა. სიხარულიძე, ნ. უნაფტოშვილი, შ. ცხადაძე (სამხატვრო რედაქტორი) **საზოგადოებრივი მემკვიდრეობის დაცვის ფონდი** უსანი შ. მან.

ტექ. რედაქტორი ი. არღვიანი რედაქციის მფლობელი მასალები ავტორებს არ დაუბრუნდებათ

საბავშვო, რედაქციის მისამართი: თბილისი, პლანეტის ქრობ. 91, ტელ. 3-37-38. გამოშვ. შუგვ. № 578, სტამბის შუგვ. № 2392
ტიპოგრაფია ბილგოშვილი დასაბამოდ 4/XI 1959 წ. ჟურნალ დაბეჭდილია ლითონ-თესტურ ტექნიკის უბრალოდ

Д И Л А — ежемесичный детский журнал ЦК АКСМ Грузии и Республиканского совета организации юных пионеров им. В. И. Ленина № 11, ноябрь 1959 г. Тбилиси, Пресс. Пеханова 91.